

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.3.2019
COM(2019) 140 final

2019/0081 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci Úmluvy o budoucí multilaterální spolupráci při rybolovu v severovýchodním Atlantiku, pokud jde o žádost o přistoupení k uvedené úmluvě, kterou předložilo Spojené království

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci Úmluvy o budoucí multilaterální spolupráci při rybolovu v severovýchodním Atlantiku (dále jen „úmluva NEAFC“) v souvislosti s přistoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) k uvedené úmluvě.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Spojené království dne 29. března 2017 oznámilo Evropské radě svůj záměr vystoupit z Evropské unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Spojené království se tak stane třetí zemí a právo Unie pro něj přestane platit od 30. března 2019, pokud nebude stanoveno jiné datum v dohodě o vystoupení mezi Uníí a Spojeným královstvím nebo pokud jiné datum nestanoví jednomyslně Evropská rada po dohodě se Spojeným královstvím.

Spojené království zůstává do svého vystoupení z Unie členským státem, který požívá všech práv a je vázán všemi povinnostmi vyplývajících ze Smluv, včetně dodržování zásady loajální spolupráce. Ve svých pokynech ze dne 29. dubna 2017 uznala Evropská rada potřebu vzít v mezinárodním kontextu v úvahu specifika Spojeného království jako vystupujícího členského státu za předpokladu, že dodrží své závazky a zůstane loajální vůči zájmům Unie, dokud je členským státem.

Unie a Spojené království sjednaly dohodu o vystoupení podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii a Evropská rada ji schválila dne 25. listopadu 2018 (dále jen „dohoda o vystoupení“). Vnitřní postupy pro uzavření této dohody probíhají na úrovni Unie¹. Část čtvrtá dohody o vystoupení stanoví přechodné období, během něhož se na Spojené království a ve Spojeném království bude i nadále uplatňovat právo Unie, včetně mezinárodních dohod uzavřených Uníí (dále jen „přechodné období“). Unie bude informovat své mezinárodní partnery o zvláštních ujednáních, s nimiž počítá dohoda o vystoupení a podle nichž bude Spojené království v přechodném období považováno za členský stát pro účely mezinárodních dohod uzavřených Uníí, včetně úmluvy NEAFC.

Komise ve sdělení „Příprava na vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 30. března 2019: alternativní akční plán“ ze dne 13. listopadu 2018 stanovila pohotovostní opatření, která hodlá přijmout v případě, že k datu vystoupení nevstoupí dohoda o vystoupení v platnost. Komise v tomto sdělení uvedla kroky, které považuje za nezbytné, a připomněla, že v pozdější fázi může být nutné učinit kroky další.

Evropská rada (článek 50) zopakovala dne 13. prosince 2018 svou výzvu, aby se na všech úrovních zintenzivnila práce zajišťující připravenost na důsledky vystoupení Spojeného království, a to při zohlednění veškerých možných vyústění.

Úmluva NEAFC se v současnosti vztahuje na Spojené království v důsledku toho, že je Unie smluvní stranou této úmluvy. Tato situace skončí ke dni, kdy se na Spojené království přestane úmluva NEAFC vztahovat jako na členský stát Unie.

Základním cílem úmluvy NEAFC je „podpořit ochranu a optimální využívání rybolovných zdrojů v oblasti severovýchodního Atlantiku v rámci přiměřeném režimu rozšířené soudní

¹ Viz rozhodnutí Rady (EU) 2019/274 ze dne 11. ledna 2019 o podpisu Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii jménem Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 47 I, 19.2.2019, s. 1).

pravomoci pobřežního státu nad rybolovem, a tedy podpořit mezinárodní spolupráci a konzultace ohledně těchto zdrojů². Úmluva NEAFC vstoupila v platnost dne 17. března 1982. Depozitářem úmluvy NEAFC je Spojené království.

Úmluva NEAFC z roku 1982 nahradila původní Úmluvu o rybolovu v severovýchodním Atlantiku z roku 1959 v důsledku vystoupení členských států Evropské unie jako jednotlivých členů z organizace NEAFC v roce 1963 a rozšíření hranic rybolovných oblastí států na 200 mil v roce 1977. Úmluva NEAFC z roku 1959 zase nahradila Úmluvu z roku 1946 o regulaci velikosti ok a rybářských sítích a velikosti ryb.

Úmluva NEAFC z roku 1982 byla pozměněna v roce 2004 (byla přidána ujednání o řešení sporů) a v roce 2006 (harmonizace úmluvy NEAFC s vývojem mezinárodního práva a nástrojů). Změny z let 2004 a 2006 neprošly celým procesem ratifikace ve všech smluvních stranách. Prostřednictvím „Londýnského prohlášení“ z roku 2006 se strany dohodly, že do dokončení ratifikace budou změny uplatňovat na dobrovolném základě.

Pro účely úmluvy NEAFC zřídily smluvní strany Komisi pro rybolov v severovýchodním Atlantiku (dále jen „NEAFC“). NEAFC má právní subjektivitu a ve vztazích k dalším mezinárodním organizacím a na územích smluvních stran má způsobilost k právům a právním úkonům, která je nezbytná k výkonu jejich funkcí a k dosažení jejich cílů.

Existuje pět smluvních stran, ve všech případech se jedná o pobřežní státy v oblasti úmluvy NEAFC: Evropská unie (EU), Dánsko (s ohledem na Faerské ostrovy a Grónsko), Island, Norsko a Ruská federace. Státům vlajky, které mají skutečný zájem o rybolov v severovýchodním Atlantiku, je možné udělit status spolupracující nesmluvní strany, a umožnit jim tak povolit plavidlům plujícím pod jejich vlajkou, aby provozovala svou činnost v oblasti úmluvy NEAFC, pokud budou souhlasit s prosazováním opatření NEAFC. V současnosti existuje šest spolupracujících nesmluvních stran: Bahamy, Kanada, Curaçao, Libérie, Panama a Nový Zéland.

Evropská unie je smluvní stranou úmluvy NEAFC², protože její předmět spadá do oblasti působnosti společné rybářské politiky, v níž má Unie výlučnou pravomoc. Úmluva NEAFC se na členské státy vztahuje podle práva Unie.

NEAFC je příslušná organizace, která přijímá doporučení pro řídicí opatření týkající se rybolovu mimo oblasti spadající pod rybářskou jurisdikci smluvních stran (dále jen „oblast upravená předpisy“) a pro oblasti spadající pod rybářskou jurisdikci smluvních stran, pokud to příslušná smluvní strana požaduje. Přijatá doporučení se stávají pro smluvní strany závaznými, pokud proti doporučení nepředloží některá smluvní strana včas námitku.

Dne 8. ledna 2019 předložilo Spojené království žádost o přistoupení k úmluvě NEAFC jako smluvní strana. Ve stejný den o tom depozitář informoval Evropskou komisi.

Podle úmluvy NEAFC může jakýkoli stát (s výjimkou členského státu Evropské unie) kdykoli přistoupit k úmluvě, pokud žádost o přistoupení tohoto státu schválí tři čtvrtiny všech smluvních stran. Žádost je schválena, jestliže do 90 dnů ode dne oznámení oznámí tři čtvrtiny smluvních stran depozitáři schválení žádosti³. Depozitář oznamuje státu žádajícímu o přistoupení a všem smluvním stranám výsledek žádosti. Přistoupení se uskutečňuje uložením listiny o přistoupení u depozitáře a nabývá účinku dnem jejího přijetí.

Spojené království objasnilo, že jeho žádost byla předložena v rámci pohotovostního plánování pro případ, že nebude existovat dohoda o vystoupení, a že v opačném případě

² Úř. věst. L 227, 12.8.1981, s. 21.

³ Pokud jde o žádost Spojeného království předloženou dne 8. ledna 2019, lhůta 90 dnů uplyne dne 8. dubna 2019.

nebude proces přistoupení k úmluvě NEAFC dokončen, a to až do vhodné doby během přechodného období v souladu s dohodou o vystoupení.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Toto rozhodnutí Rady by mělo Komisi umožnit, aby jménem Unie schválila přistoupení Spojeného království k úmluvě NEAFC, a to s přihlédnutím k těmto podmínkám: vzhledem k současné nejistotě ohledně data a podmínek vystoupení Spojeného království z Unie by mělo být schválení Unie sděleno depozitáři NEAFC, pouze pokud k vystoupení dojde bez dohody o vystoupení do uplynutí lhůty pro oznámení podle čl. 20 odst. 4 úmluvy NEAFC.

Základním cílem společné rybářské politiky, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013⁴, je *„zajistit, aby rybolovné činnosti byly environmentálně, hospodářsky a sociálně udržitelné, byly řízeny v souladu s cílem dosáhnout přínosů v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti a obnovit a zachovat rybí populace nad úrovněmi, které mohou poskytnout maximální udržitelný výnos, a přispívaly k dostupnosti dodávek potravin“*.

Je v zájmu Unie, aby Spojené království spolupracovalo na řízení populací společného zájmu zcela v souladu s ustanoveními Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 (dále jen „úmluva z Montego Bay“) a Dohody OSN o provedení ustanovení Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 o zachování a řízení tažných populací ryb a vysoce stěhovavých rybích populací ze dne 4. srpna 1995 (dále jen „UNFSA“) nebo jakékoli jiné mezinárodní dohody nebo normy mezinárodního práva

Podle článků 56, 63 a 116 úmluvy z Montego Bay má Spojené království legitimní rybolovné zájmy v oblasti úmluvy NEAFC (na volném moři) a jako pobřežní stát vzhledem k tomu, že vody ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království spadají do oblasti působnosti úmluvy NEAFC.

Jak je stanoveno v čl. 63 odst. 2 úmluvy z Montego Bay a v článku 8 dohody UNFSA, pokud se stejné populace nebo populace symbiotických druhů vyskytují jak ve výlučné ekonomické zóně, tak i v oblasti za touto zónou a k ní přilehlé, pobřežní stát a státy takové druhy v přilehlé oblasti lovíci musí spolupracovat, aby dosáhly dohody o nutných opatřeních k zachování těchto populací v přilehlé oblasti. Tato spolupráce může být navázána v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu, nebo nespadá-li dotčená populace do pravomoci takové organizace, prostřednictvím ujednání *ad hoc* mezi zeměmi, které mají na tomto rybolovu zájem.

Přistoupení Spojeného království k úmluvě NEAFC umožní Spojenému království spolupracovat na nezbytných opatřeních pro řízení rybolovu s náležitým ohledem na práva, zájmy a povinnosti jiných zemí a Evropské unie a zajistit, aby byly rybolovné činnosti prováděny, aniž by byly dotčené populace využívány neudržitelným způsobem.

S ohledem na legitimní rybolovné zájmy Spojeného království v oblasti úmluvy NEAFC, povinnost Spojeného království spolupracovat na nezbytném řízení rybolovu a nutnost zajistit závaznou povahu doporučení NEAFC po přistoupení Spojeného království doporučuje Komise, aby byla žádost Spojeného království přijata s přihlédnutím k podmínkám, za jakých vystoupí Spojené království z Unie.

Pokud Spojené království vystoupí z Unie bez dohody o vystoupení do konce lhůty pro schválení žádosti Spojeného království o přistoupení k úmluvě NEAFC, navrhuje se, aby byla

⁴ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22.

Komise oprávněna informovat depozitáře úmluvy NEAFC o kladném postoji Unie k přistoupení Spojeného království.

V případě, že Spojené království vystoupí z Unie na základě dohody o vystoupení a souvisejícího přechodného období, Unie oznámí při podpisu dohody o vystoupení svým mezinárodním partnerům, včetně ostatních stran úmluvy NEAFC, že se během tohoto přechodného období bude Spojené království považovat pro účely mezinárodních dohod, jichž je Unie smluvní stranou, za členský stát. V důsledku toho by musela být žádost Spojeného království o přistoupení k úmluvě NEAFC předložena znovu v souladu s podmínkami dohody o vystoupení.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které má jménem Unie zaujmout orgán zřízený dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“.⁵

4.1.2. Použití na stávající případ

K úmluvě NEAFC může kdykoli přistoupit kterýkoli stát. Žádost je schválena, jestliže do 90 dnů ode dne, kdy depozitář oznámí, že obdržel žádost, oznámí tři čtvrtiny všech smluvních stran depozitáři souhlas se žádostí. Depozitář oznámí státu žádajícímu o přistoupení a všem smluvním stranám výsledek žádosti.

Přistoupení se uskutečňuje uložením listiny o přistoupení u depozitáře a nabývá účinku dnem jejího přijetí. Depozitář informuje všechny signatáře a všechny přistupující strany o všech ukládaných ratifikačních, přijímacích listinách a listinách o přistoupení a oznámí signatářům den a strany, pro které tato úmluva vstupuje v platnost.

Přistoupení Spojeného království, jakmile bude účinné, bude závazné podle mezinárodního práva v souladu s článkem 24 úmluvy NEAFC a může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec úmluvy NEAFC. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se zaujímá postoj jménem Unie. Má-li zamýšlený akt více účelů nebo složek a lze-li jeden z těchto účelů nebo složek identifikovat jako hlavní, zatímco ostatní účely či složky jsou pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na

⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

základě čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Použití na stávající případ

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné rybářské politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 43 SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 43 ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci Úmluvy o budoucí multilaterální spolupráci při rybolovu v severovýchodním Atlantiku, pokud jde o žádost o přistoupení k uvedené úmluvě, kterou předložilo Spojené království

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 43 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva o budoucí multilaterální spolupráci při rybolovu v severovýchodním Atlantiku⁶ („úmluva NEAFC“) byla schválena rozhodnutím Rady 81/608/EHS⁷ a vstoupila v platnost dne 17. března 1982.
- (2) Spojené království dne 29. března 2017 oznámilo svůj záměr vystoupit z Unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Smlouvy se přestanou na Spojené království uplatňovat dnem vstupu v platnost dohody o vystoupení, nebo v případě, že dohoda nebude uzavřena, dva roky od tohoto oznámení, totiž od 30. března 2019, pokud se Evropská rada po dohodě se Spojeným královstvím jednomyslně nerozhodne tuto lhůtu prodloužit.
- (3) Spojené království zůstává do svého vystoupení z Unie členským státem, který požívá všech práv a je vázán všemi povinnostmi vyplývajícími ze Smluv, včetně dodržování zásady loajální spolupráce.
- (4) V pokynech ze dne 29. dubna 2017 uznala Evropská rada potřebu vzít v mezinárodním kontextu v úvahu specifika Spojeného království jako vystupujícího členského státu za předpokladu, že dodrží své závazky a zůstane loajální vůči zájmům Unie, dokud je členským státem.
- (5) Dohoda o vystoupení obsahuje ujednání o použitelnosti ustanovení práva Unie pro Spojené království a v něm po dni, kdy Smlouvy přestanou být pro Spojené království použitelné („přechodné období“). Pokud uvedená dohoda vstoupí v platnost, bude se právo Unie včetně mezinárodních dohod, jichž je Unie stranou, na Spojené království a ve Spojeném království nadále uplatňovat během přechodného období v souladu s uvedenou dohodou a přestane se uplatňovat na konci uvedeného období.
- (6) Úmluva NEAFC se v současnosti vztahuje na Spojené království v důsledku toho, že je Unie smluvní stranou uvedené úmluvy, a čl. 20 odst. 4 úmluvy NEAFC vylučuje přistoupení členských států Unie.

⁶ Úř. věst. L 227, 12.8.1981, s. 22.

⁷ Rozhodnutí Rady 81/608/EHS ze dne 13. července 1981 o uzavření Úmluvy o budoucí multilaterální spolupráci při rybolovu v severovýchodním Atlantiku (Úř. věst. L 227, 12.8.1981, s. 21).

- (7) Podle čl. 20 odst. 4 úmluvy NEAFC může kterýkoli stát přistoupit k úmluvě NEAFC, pokud je žádost o přistoupení tohoto státu schválena třemi čtvrtinami všech smluvních stran úmluvy do 90 dnů ode dne, kdy depozitář oznámil přijetí žádosti.
- (8) Dne 8. ledna 2019 předložilo Spojené království žádost, aby mohlo přistoupit k úmluvě NEAFC jako smluvní strana, pro případ, že do dne, kdy pro něj přestanou platit Smlouvy, nebude existovat dohoda o vystoupení.
- (9) Podle článků 56, 63 a 116 Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu (úmluvy z Montego Bay)⁸ má Spojené království legitimní rybolovné zájmy v oblasti úmluvy NEAFC (na volném moři) a jako pobřežní stát vzhledem k tomu, že vody ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království spadají do oblasti působnosti úmluvy NEAFC.
- (10) Aby nedocházelo k neudržitelnému rybolovu, je v zájmu Unie, aby Spojené království spolupracovalo na řízení populací společného zájmu zcela v souladu s ustanoveními úmluvy z Montego Bay a Dohody OSN o provedení ustanovení Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 o zachování a řízení tažných populací ryb a vysoce stěhovavých rybích populací ze dne 4. srpna 1995 („dohoda UNFSA“)⁹ nebo jakékoli jiné mezinárodní dohody nebo normy mezinárodního práva
- (11) Jak je stanoveno v čl. 63 odst. 2 úmluvy z Montego Bay a v článku 8 dohody UNFSA, pokud se stejné populace nebo populace symbiotických druhů vyskytují jak ve výlučné ekonomické zóně, tak i v oblasti za touto zónou a k ní přilehlé, pobřežní stát a státy takové druhy v přilehlé oblasti lovíci musí spolupracovat, aby dosáhly dohody o nutných opatřeních k zachování těchto populací v přilehlé oblasti. Takováto spolupráce může být navázána v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu, nebo nespadá-li dotčená populace do pravomoci takové organizace, prostřednictvím ujednání *ad hoc* mezi zeměmi, které mají na tomto rybolovu zájem.
- (12) Přistoupení Spojeného království k úmluvě NEAFC umožní Spojenému království spolupracovat na nezbytných opatřeních pro řízení rybolovu s náležitým ohledem na práva, zájmy a povinnosti jiných zemí a Unie a zajistit, aby byly rybolovné činnosti prováděny způsobem, jehož výsledkem bude udržitelné využívání dotčené populace nebo dotčených populací.
- (13) Je proto v zájmu Unie schválit žádost o přistoupení k úmluvě NEAFC předloženou Spojeným královstvím, pokud k vystoupení Spojeného království z Unie dojde bez dohody o vystoupení do uplynutí oznamovací lhůty podle čl. 20 odst. 4 úmluvy NEAFC,

⁸ Úř. věst. L 179, 23.6.1998, s. 3.

⁹ Úř. věst. L 189, 3.7.1998, s. 14.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Postojem, který má být jménem Unie zaujat v rámci Úmluvy o budoucí multilaterální spolupráci při rybolovu v severovýchodním Atlantiku („úmluva NEAFC“), je schválit žádost Spojeného království o přistoupení k úmluvě NEAFC.

2. Komise je oprávněna oznámit depozitáři úmluvy NEAFC postoj Unie pouze v případě, že k vystoupení Spojeného království z Unie dojde bez dohody o vystoupení před uplynutím oznamovací lhůty podle čl. 20 odst. 4 úmluvy NEAFC.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*